

УДК

678.1+67/68

ШПЕТНА А. В., ШУГАЙЛО Я. В.

Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ГОТОВНОСТІ ДО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІК КАСТОМІЗАЦІЇ

***Постановка завдання.** Обґрунтувати необхідність формування практичних навичок та умінь використання технік кастомізації у майбутніх фахівців легкої промисловості та установки на її реалізацію.*

***Методи досліджень.** Аналіз наукових джерел, порівняння, узагальнення і систематизація, математичні, статистичні*

***Результати досліджень.** На сьогоднішній день індивідуалізація відіграє особливу роль в індустрії моди. Люди прагнуть бути стильними і неповторними завдяки одягу, який підкреслює їхню особистість та виділяє серед інших. Тому все складніше стає знайти унікальні речі у звичайному магазині. На допомогу у цій ситуації може прийти кастомізація, яка передбачає персоналізацію виробів легкої промисловості.*

Також завдяки кастомізації в одяг, взуття, аксесуари можна вдихнути нове життя. Загальновідомо, що індустрія моди посідає друге місце серед галузей промисловості, які найбільш забруднюють довкілля. Шкоди довкіллю завдає не лише виробництво виробів легкої промисловості, а й їх переробка. У більшості випадків їх просто спалюють. Формування екологічної свідомості, підготовка до свідомого споживання, слідування тенденції «свідомої моди» (sustainable fashion) є важливими для майбутніх фахівців легкої промисловості. Ключовими проблемами, що мають вирішити працівники галузі, є максимізація ремонту, переробки, повторного використання виробів та їх компонентів. Саме кастомізація, що може здійснюватись багатьма техніками, дозволяє повторно використовувати вироби.

Термін «кастомізація» широко використовується у сучасному світі. Він з'явився 50 років тому серед прихильників хіп-хопу, які першими почали розмальовувати свої джинсові куртки і робити їх у такий спосіб унікальними.

З метою виявлення рівня поінформованості майбутніх фахівців легкої промисловості про кастомізацію нами було проведено опитування

учнівської групи КВПУТДО (третій рік навчання, 22 особи). Згідно результатів опитування, питання кастомізації є актуальним для молодих людей. Переважна більшість опитаних проінформована про неї на достатньому рівні. Вони є вмотивованими до її реалізації, оскільки «із захватом би займалися такою справою». Так, 79 % опитаних хотіли б навчитися змінювати свій одяг за допомогою нескладних технік, що не потребують значних фінансових витрат та великої витрати часу. Натомість 21 % респондентів вважає, що кастомізація це непотрібна річ, без якої можна обійтися. Той факт, що переважна більшість опитаних (майже 80 %) проявили інтерес до кастомізації, обізнані щодо неї і готові вивчати техніки кастомізації, дозволяє зробити наступні висновки: 1) усвідомлення молоддю необхідності кастомізації з метою збереження планети; 2) доцільність впровадження в навчальний процес закладів освіти уроків з цієї теми.

Цю тему, на нашу думку, доцільно було б розглянути на дисципліні моделювання та художнє оформлення одягу. Адже, спираючись на базові знання з моделювання та оздоблення одягу учні можуть виступити у ролі творців та проявити свою креативність. Ознайомлення з різними техніками, інформування щодо можливостей впровадження кастомізації в індивідуальне та масове виробництво підвищать грамотність учнів як споживачів, сприятимуть формуванню екологічної свідомості, дозволять навчитися продовжувати життя виробам легкої промисловості і обрати оптимальний шлях реалізації власних ідей.

Загалом, кастомізація поєднує в собі велику кількість відомих технік, на які можна поглянути з нового ракурсу. Адже їх реалізація в життя може проводитись з використанням сучасних матеріалів, які виникли завдяки новітнім розробкам та безмежній людській фантазії. На сьогоднішній день, кастомізація за допомогою фарбування та ручного розпису не має меж. Учні, що не володіють техніками живопису, можуть використати інкрустацію, стемпінг, техніку тай-дай, вишивку, макраме або аплікацію. Індивідуалізувати речі допомагають: акуратність, посидючість, вмотивованість, дотримання правил безпеки та основ композиції. Наявність цих особистісних і професійних якостей сприятиме оволодінню учнями техніками кастомізації, що наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Навички, необхідні для використання основних технік кастомізації

№	Техніка	Зображення	Необхідні уміння та навички, їх характеристика
1	2	3	4
1.	Створення розрізів та потертостей		Уміння, завдяки якому зовнішній вигляд речей змінюється при попередніх розрізаннях деталей виробу у певних хаотичних місцях.
2.	Вишивка		Уміння, що виконується за допомогою різних ручних або машинних швів. Є видом народного мистецтва.
3.	Інкрустація		Уміння оздоблювати будь-яку поверхню різними видами декоративного каміння чи бісеру.
4.	Стемпінг		Уміння, за допомогою якого можна перенести малюнок з трафарету на тканину використовуючи штамп.
5.	Техніка тай-дай		Уміння, яке допомагає одержати цікавий принт не докладаючи до цього особливих зусиль. Необхідно лише скрутити виріб та хаотично полити його фарбою.

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
6.	Аплікація		Уміння, яке засноване на створенні орнаментів, зображень чи візерунків, шляхом закріплення їх на певному тлі.
7.	Макраме		Уміння, яке базується на основах вузлового плетіння.

Висновок. Формування готовності у майбутніх фахівців легкої промисловості до використання технік кастомізації сприяє розвитку їхнього творчого потенціалу, бережливому ставленню до навколишнього світу. Кастомізація дозволяє реалізувати тенденції до унікальності, усвідомленого споживання та віри у нове життя старих речей.

Література

1. Мусієнко В. О., Киричова М. С., Пашкевич К. Л. Особливості використання принципів масової кастомізації в дизайн-проектванні одягу. *Вісник Хмельницького національного університету*. Технічні науки. 2018. № 6(2). С. 74-79.
2. Красуляк М. М. Стратегії масової кастомізації: сутність, види, переваги і недоліки [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/11174/1/28.pdf>